کلید پاسخ و تحلیل سؤالات آزمون چهارگزینه‌ای تاریخ دهم انسانی

درس چهارم: پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر
درس پنجم: هند و چین

۱. گزینه ب ـ کمبود بارندگی، ضرورت مدیریت آب را ایجاد کرد؛ گسترش آبیاری به افزایش تولید، مازاد محصول، رشد جمعیت و سرانجام پیدایش شهرها انجامید.

۲. گزینه ج ـ بین‌النهرین تنها به محدوده میان دجله و فرات در عراق امروزی محدود نبود و سرزمین‌های پست غرب فلات ایران را نیز در بر می‌گرفت.

۳. گزینه د ـ سومر از دولت‌شهرهای مستقلی تشکیل شده بود که هرکدام بر شهر و روستاهای پیرامون خود حکومت می‌کردند و گاه با یکدیگر می‌جنگیدند.

۴. گزینه الف ـ سارگن با تشکیل امپراتوری اکد، حمورابی با قانون‌نامه مشهور خود و آشوریان با لشکرکشی‌های نظامی شناخته می‌شوند.

۵. گزینه ب ـ گستردگی موضوعات قانون‌نامه حمورابی نشان می‌دهد که حکومت بابل در تنظیم روابط اقتصادی، اجتماعی، خانوادگی و حقوقی مردم نقش فعالی داشت.

۶. گزینه د ـ طغیان فصلی نیل و برجای‌ماندن رسوبات حاصلخیز، زمینه رونق کشاورزی و شکل‌گیری تمدن مصر را فراهم می‌کرد.

۷. گزینه ب ـ بیابان‌ها، دریای مدیترانه و دیگر موانع طبیعی، دسترسی مهاجمان به مصر را دشوار می‌کردند؛ هرچند مسیر شمال‌شرقی همچنان امکان هجوم را فراهم می‌ساخت.

۸. گزینه د ـ وزیر یا کارگزار کل کشور، به نمایندگی از فرعون، مسئولیت اداره امور اداری، مالی و قضایی را بر عهده داشت.

۹. گزینه د ـ باور مصریان به بازگشت روح به بدن پس از مرگ، ضرورت حفظ جسم و در نتیجه رواج مومیایی‌کردن اجساد را توضیح می‌دهد.

۱۰. گزینه ج ـ سومریان از خط میخی و لوح گلی استفاده می‌کردند؛ مصریان نیز خط هیروگلیف و دموتیک و پاپیروس را پدید آوردند.

۱۱. گزینه ب ـ نظم خیابان‌ها، استانداردبودن آجرها و وجود شبکه فاضلاب، از برنامه‌ریزی شهری پیشرفته در تمدن دره سند حکایت دارد.

۱۲. گزینه الف ـ کشف اشیای متعلق به تمدن‌های دیگر، نشانه وجود ارتباط و دادوستد میان تمدن دره سند و مراکز تمدنی ایران و بین‌النهرین است، نه لزوماً تسلط سیاسی.

۱۳. گزینه د ـ رمزگشایی‌نشدن نوشته‌ها، شناخت دقیق جنبه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تمدن دره سند را دشوار می‌کند؛ هرچند آثار مادی همچنان قابل بررسی‌اند.

۱۴. گزینه ج ـ آریایی‌ها حدود ۱۵۰۰ پیش از میلاد از شمال‌غرب وارد هند شدند و نفوذ خود را در شمال و مناطق مرکزی گسترش دادند؛ مناطق مرطوب جنوبی زیر سلطه آنان قرار نگرفت.

۱۵. گزینه ب ـ ریگ‌ودا کهن‌ترین بخش وداها و به زبان سانسکریت بود و برهمنان وظیفه حفظ سروده‌ها و اجرای مناسک مذهبی را بر عهده داشتند.

۱۶. گزینه الف ـ نظام کاستی چهار گروه اصلی با وظایف اجتماعی مشخص داشت؛ پاریاها نیز بیرون از این چهار گروه و در پایین‌ترین موقعیت اجتماعی قرار می‌گرفتند.

۱۷. گزینه د ـ از نظر بودا، سرچشمه رنج خواستن و آرزوست و رهایی از آن از طریق راه مقدس هشت‌گانه امکان‌پذیر می‌شود.

۱۸. گزینه ج ـ نفوذ هخامنشیان در شمال‌غرب هند پیش از لشکرکشی اسکندر بود؛ پس از آن چندراگوپتا سلسله موریا را بنیان گذاشت و آشوکا قلمرو آن را گسترش داد.

۱۹. گزینه ب ـ شی‌هوانگ‌تی با محدودکردن قدرت حاکمان محلی، یکسان‌سازی معیارهای اقتصادی و اصلاح تشکیلات اداری، حکومت مرکزی چین را تقویت کرد.

۲۰. گزینه الف ـ پس از آشفتگی سیاسی دوره پس از شی‌هوانگ‌تی، سلسله هان به قدرت رسید و در این دوره پیشرفت‌های اقتصادی و علمی و گسترش راه ابریشم، ارتباط چین با دیگر تمدن‌ها را افزایش داد.